



מסביב היה הכל מלא ציוד, תותחיים ומכונות עזובות. המצרים השאירו אותם פזורים בחולות

שבת, 10 בנובמבר: נמאס לי, עולה על גיפי, נותן קפיצה לאל-עריש, מגיע בצהריים עד למ"צ שלא נותן להכנס, לא מתחכח אתו, מסתובב סתם במבואות העיר, מסתכל על החברה איך הם מכיפים בשבת, ראה חיל רוכב על גמל, זוג מטילי וובוק, כל אחד עם נשק בצד הסנוי, תחרות כדורגל, צוות צלמים מסריט בשביל יומן-קולנוע. מתרגז, חזר למחנה, מגיע בערב, אבל לא הולך לישון. שמע שיש כאן סמל משטרה-צבאית, שביקר מה אצל אחיו ומחפש עכשיו טרמפ לרפיה. חושב: מה זה עוד קפיצה של מאתיים קילומטר לשם, ומאתיים בחורה? אומר לו: ט, ב, בוא אקח אותך. עשרה חברה מצטופפים סביב הגיפ ומבקשים שאקח גם אותם. כלאחד צועק שהוא אמר ק. דם. אחר אומר שצריך להיות צדק והוא עושה להם און-דינגו. אני אומר: מה זה פה, צבא או גן-ילדים, וקוק את יענקלה הרב-סמל ואת הוובש-הסטודנט. חושב שמשני אלה סלום סמל משטרה צבאית יכול לצאת סלאט די מעניין.

נוסעים ונסעים, אבל כולם שותקים. באל-עריש אומר סמל המ"צ: מעשנים? בבקשה קחו. לוקחים ואומרים לו תורה רבה. שותקים עד רפיה. המ"צ שלנו נוהג. נכנסים למחנה שלו. בצד הכביש חונה מכונית ולידה עומד שוטר צבאי פשוט, בסך-הכל-טוראי-ראשון. עוצרים לידו. וסמל המ"צ צ. עק: אולי תזין קצת את עצמך משה ולא תסריע לתנועתו המ"צ בחוץ עונה בנימוס: אתם יכולים לעבור, יש לכם מקום. הסמל צועק עוד יותר חזק: "אולי לא תדאג לי, אני יודע בעצמי אם אני יכול לעבור או לא, ותעשה מה שאומרים לך ואל תת-כח!"

נוסעים עוד קצת, מורידים את סמל המ"צ, נפרדים וחוזרים. אני שואל: למה הוא צעק ככה? יענקלה הרב-סמל מסביר: "הוא פשוט רצה להראות לנו שהוא הגיע הביתה, ושלא נחשוב שהוא לא יודע לדבר, או הוא תפס את הראשון שראה. אתה מבין, אצלם סמל זה מלך, וקצין — בכלל אלהים."

מדליקים סיגריה ושותקים עד לאל-עריש, ואז אומר החובש-הסטודנט: "סבורני כי למעשה אין הבדל רב ביניהם. כוונתי לסמל המשטרה הצבאית ולכל רודן שהוא. תאורת השלטון וההשתלטות, השאיפה להתעלות על-ידי דיכוי, הנוהג, וראיית האדם כאמצעי לקידום איוושהי מטרה, ולוא גם נעלה, כל אלה משתפים לשניהם. ההבדל הקיים ביניהם הגו כמותי בלבד, אך אינו איכותי. אסכי אפשר לטעון כי במקרה זה שיערו של ההבדל הכמותי הוא ניכר כל-כך, עד שמבחינה מסוימת ניתן להגדירו כהבדל איכותי. אתם מבינים?" אומרים לו בטח, ונוסעים הלאה. מגיעים למאהל שלנו, מורידים את החובש במרפאה, וממשיכים לכתן האהלים שלנו. יענקלה אומר: "הוא משגע אותי, האינטלגנט הזה. אך אפשר לדבר ככה באמצע המדבר? זה בטח פילוסופיה!"

החוז קובר את הכל

יום ראשון, 11 בנובמבר: יש סיור! נסיעה של 150 קילומטר, עד לפני העיר ס. אף. הכוונה — לבקר יחידה שיושבת שם על משלטים. נוסעים, כרגיל, ארבעה בגיפ, הדוקטור, כדי לבדוק שם חולה אחד, שני אנשי שק"ם המביאים לחברה קצת חפצים בשביל שיהיו מבסוטים, ואני יוצאים בשש בבוקר מפני שיש רק דרך עפר גרועה. נוסעים לא רחוק ומגיעים למזלג דרכים. מסות לא לקחתי. יורד מהגיפ, כדי להסתכל על השלטים, אולי יש שם סימנים של יחידות. ניגש לשלטים — לא כתוב כלום. חוזר לגיפ מסתכל מימנה, מסתכל שמאלה ואומר כמו גנרל: "השלטים לא מסומנים אבל זה השביל הימני, קדימה!"

הדוקטור שואל: "איך אתה יודע?" אומר לו: "דוקטור, אצלי זה הולך לפי אינטואיציה." אבל הדוקטור מפציר. מסביר לו: "יש שני שבילים. אחד הולך דרומה, אחד מערבה, לכתן התעלה. ויש רק שתי אפשרויות פה. אז מה בעיניך?"

יענקלה מוסיף: "זה אותו הפרינציפ כמו במרפאה. באים בבוקר כשהשמש עולה, אומרים שמשו כואב. ואז גבסן יש רק שתי אפשרויות: או פלולה או שמן-קיק. העיקר שלא מקבלים שורור."

נוסעים הלאה, עוברים את משלט הצנחנים, מצבת פארק, מיצר המיתלה. מגיעים לחברה, שואלים איך העניינים, מסתכלים במשקפת על הסואן, פורט-טופיק וטורט-איבריהם. עולים על משלטים של גבעות חול ורואים שהחברה קבורים עמוק כמו בסרטים על לגיון הזרים במדבר סהרה. אחד מהם מספר: "הלכתי בלילה להעיר אחד בעמדה שלו, שיקום לשמירה, ולא מצאתי אותו. חיפשתי חצי שעה ואז הבחנתי בקנה של רובה שמציץ החוצה. חפרתי עוד חצי שעה והוצאתי אותו. אבל בינתיים כבר נגמרה השמירה שלו. הלכנו להעיר עוד אחד. אותו דבר. אחרי שהוצאנו גם אותו, רצה הראשון לחזור לבור שלו. אבל הבור כבר לא היה. בינתיים שוב התמלא חול."

(חמשך בעמוד 21)

הבנתי למה. אז ראיתי שבכלל לא הכנסתי סיגריה לפה. אני התבלבלתי עוד יותר. הוא חיך חצי שניה. אבל רק עם קצות השפתיים. בעיניים שלו נשאר מבט מוחץ של גנרל-שריון.

"חסר לכם משהו?" הא שואל אותי.

"לא, אני אומר לו, "הכל בסדר, המפקד."

"היו לכם בעיות בגדוד, בענייני שלל?"

"לא המפקד. לא היה שום מקרה של הפרת משמעת."

"תגיד למג"ד שלך, כשיחזור מהסיור, כי יזהר שהחברה לא יתחילו לחפש שלל. אם זה מתחיל — אי-אפשר לעצור. מחלה מדבקת — כמו סיפלים. זה הכל. שלום."

"רק אחרי שהוא יצא הרגשתי שהברכיים רועדות לי. אחרי זה התיישבתי פה על השולחן והתחלתי לחשוב. ואז אתם באתם."

"על מה חשבת?"

"על זה שבצעם חבל עליו."

"על מי?"

"עליו, על הגנרל."

"למה?"

"עם כשרונות כאלה. ואצלנו הוא רק גנרל. בדרום-אמריקה הוא היה יכול להיות נשיא, כמו כלום."

מדברים על שחרור, ואז...

א הרי הצהריים מחליטים לעשות קצת סדר. מי יודע, היום גנרל השריון, מחר הרמט"כל. מה שבטוח-בטוח ומתחילים לטאטא את החדר, על כל צרה שלא תבוא. בחץ שוב משתוללת סופת חל, והאבק חוזר פנימה.

"מספרים, שיש יחידות-מילואים שכבר מתחילות להשתחרר."

"השליש קיבל היום הוראות תשלום. סימן שגם אנתנו נשתחרר עוד מעט."

"כמה משלמים?"

"יש תשלום מיוחד הפעם. דוקא לא רע."

"מתי אוכלים ארוחת ערב? אני כבר רעב."

"שמע, עוד יוסי-מיים לכל היותר — ואנחנו נהיה בבית. למי יש מפתח-קופסאות? בואו נעשה איוו ארוחת-ארבע קלה."

אוכלים ארוחת-ארבע, מדברים על תשלום. אוכלים ארוחת-ערב, מדברים על שחרור. השעה עשרים-ואחת-חמש-עשרה. ואז כגיע המברק: "על הגדוד להתמקם מחר בבוקר על כביש מספר שבע, 22 קילומטר דרומית לצומת. יש לבטל מיד את כל החופשות."

פירוש הדבר שאנחנו משתלבים מחדש במערך של החטיבה; פירוש הדבר שאנחנו מפסיקים להתעסק עם שלל; פירוש הדבר שאנחנו תופסים שטח שעד עכשיו עוד לא היינו בו; פירוש הדבר ששוב יורדים עמוק לתוך המדבר; פירוש הדבר שהשחרור עוד רחוק.

עורכים ישיבה וקובעים את סדרי התנועה למחר; התוזה תהיה בשעה אפס-שש-אפס-אפס. מי זה אמר שמשעמם בצבא?

קפיצה של 200 ק"מ

ר כל ענה בררנה אחת. קודם זה היה משעמם, מרגיז ומדאג, עם חיוך קל פה ושם. עכשיו זה מתקרב לנוח. כעס, אדישות — וצחוק. אבל איזה צחוק! צוחקים על כל מלה, על כל תכמה, על כל שטת. ומנסים להתפרק באלף אלפי צרות; קלפים, ויכוחים, שמועות, בדיחות, רינון, מריבות, נסיונות להסתלק הביתה ליום-יומיים, והעיקר — סיורים. אפנה שרק מארגנים סיור, קופצים המון חברה ומתחננים בשביל שישתפו אותם. וכך כבר ישבים פה שבוע והצי בשטח החדש, לא יודעים בשביל מה ועד מתי, ומקבלים כל רגע הוראות חדשות. לפי נסיבות המשתנות כנראה מיליון פעם במשך 24 שעות. **אחד-עשר יום בלב המדבר!**

יום חמישי, 8 בנובמבר: קמים ב-5 בבוקר, מציעים מבט אחרון על ממלכת אנשי הלוגיסטיקה, וזים, מגיעים לשטח החדש, מתארגנים עד הערב, הולכים לישון.

יום ששי, 9 בנובמבר: כמעט כל הגדוד יצא לסיורים ולכל מיני גיובים. אני נשאר הבוס על העסק, מקבל מברק דחף מהחטיבה עם פקודת-התראה לתוזה מיידית, נותן הוראה לפרק את הכל ולהעמיס על המכוניות. המג"ד חוזר ומוצא גדוד מסורק, ההתראה מתבטלת, מקללים, מקימים את המאהל מחדש, הולכים לישון.